

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVI (40)

Štev. (No.) 28

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

23. julija 1987

Za naš dragi dom in rod!

Misli iz govora lic. ALBINA MAGISTRA na spominski proslavi v Carapachayu

Ne soglašam s tistimi redkimi med slovenskimi zdenci, ki si žele pozabe, rekoč: pustimo na strani, pozabimo na to, kar je bilo... od tega je zdaj že dvajset, trideset, štirideset let; zdaj je treba živeti, spomini samo zavirajo nas in našo mladino na poti v bodočnost.

Z drugo besedo: zavržimo spomine, spominske dneve in spominske proslave. Bodimo realisti in živimo današnji dan!

Ne moremo dati prav tudi ne mlademu Argentincu slovenske krvi, ki nima posluha za srčne utripe očeta in deda in vsega rodu, ker še ne ve, da so v življenju vezi še močnejše kot kri in da zgubi in sebe ne najde, kdor jih nasilno pretrga in si spodmika granitne opore duha.

To so namreč stebri, ki nam dajejo pokončno držo človeka in določen izraz naše prave podobe, da ne omahujemo kot trst, ki ga veter maje, in ne izginjamo v brezoblični masi, ki jo drugi gnetejo.

Ko sem bil še mlad fantič, sem na podstrešju domače hiše našel stare časopise in brskal po njih; med njimi so bile Mohorjeve knjige. Ena izmed teh, mislim, da je bil koledar, pa prepoln resničnih zgodb o junaštvu in trpljenju slovenskih mož in fantov — vedno so nam pobirali najboljše in najlepše! — v strelskih jarkih Galicije ali na kamnitih tleh Doberdoba, ki je postal slovenskih fantov grob v prvi svetovni vojni. Cele strani odlikovancev — sama slovenska imena! Ista imena najdemo tudi pri zasedanju Bosne in Hercegovine v letu 1878 v boju zoper Turke, kot so muslimane takrat poimeovali. Jovana Koseskega znani verz, "...pet jih pade..." se nanaša na resnični podvig slovenskega vojaka, ki je s puškinim kopitom pobil pet Turkov, potem ko se je prebudil iz nezavesti in so ga Turki imeli že za mrtvega.

V takih razmišljanjih me najdejo tile naši spominski dnevi in moj spomin počasti še vse tiste naše fante iz strne Gorenjske in zelene Štajerske, ki so se v zadnji vojni poedino, ne v slovenskih regimentih, spet tolkli po vseh deželah Evrope pod tujimi zastavami, a jim edina, resnično oboževana bila vedno le belo-modra-rdeča.

Dejanja teh mož, ki bi obogatila vojaško tradicijo naše slovenske dežele, so se, žal, porazgubila v brezosebne trenje milijonskih armad.

Odrpimo zdaj drugo stran skupne usode v naših analih:

V ponedeljek, 28. maja leta 1945 — kot dleto v kraške skale v spomin

se je zajedlo! — sem osemnajstletni domobranec sedel na trdem dvorišču med lesenimi barakami nekdanjega nemškega taborišča v okolici starega kranjskega mesta. Bil bi lep sončno jasen in bel spomladanski dan, da se ne bi bila nad nami zgrnila prejšnji večer črna, črna noč... taka kot v zemlje krili! Dan prej, v popoldanskih urah zadnje majske nedelje, se je na kranjskem kolodvoru partizanska drhal znesla nad neoboroženimi domobranci izdanega in predanega tehničnega bataljona, nad nekaterimi civilisti in celo ženami v drugem stanju.

Zdaj smo ponižani in nemočni in z grenkim občutkom predaje v svojih dušah čakali na svojo strašno, za večino med nami, končno usodo! Bili smo tamkaj na ogled in v naslado partizanskim mogotcem, izprijenim partizankam in domišljavim paglavcem. Naši oficirji pa člani domobranske policije in stari, prekaljeni borci so s svojimi razbitimi in nemimi obrazi že stopali v vrste slovenskih narodnih mučencev, nam drugim, tedaj že redkim nedotaknjenim, pa je grozil podoben križev pot. Vendar čudno, vse te strašne podobe so mi stopile že v megleno nejasnost, jasni robovi vseh zgovornih predstav so izgubili že svojo ostrino, ali besede, od besede do besede, ki jih je izgovoril neki razdraženi partizanski oficir, potem ko je že deloma pomiril svojo razbesnelost, so se mi zajedle v spomin za vse moje življenje. Stal je pred menoj — navidez brezskrbno sem ga gledal v obraz — njegov pogled je šel nekajkrat čez nas, potem pa je iztisnil iz sebe: „Kurbe bele, ste nas podili kot zajce..."

Spadam med tiste zadnje tri letnike generacije, ki je skoraj v celoti zgorela v ognju komunistične revolucije. Nisem bil nikdar v nobenem udarnem domobranskem bataljonu, nisem imel nobenih zaslug za častni nagovor tega partizana. Edina čast, ki me je doletela, je bila ta, da sem bil priča v začetku zadnjega krvavega pohoda naših fantov v smrt.

V teku dolgih begunskih in še daljših zdomskih let sem večkrat premišljeval trezno in mrzlo razumsko o temi „strah in pogum“, saj vem, da sta prvo in drugo last človeške narave. Vendar bi za domobranske vrste, za Vaške stražarje, kaj šele ne za borce iz Legije smrti skoraj dobesedno veljale Prešernove besede iz Krsta pri Savici, da „...strahljivca v celem ni imel števil!“

Ko smo bili v Kranju, nisem slišal trpina, ki bi tožil nad bridko u-

sodo, nihče od mučenih bratov ni prosil usmiljenja, nihče se ni pokesal, da je zagrabil za domobransko puško.

Iz ust drugih vrnjenih domobrancev in rešenih iz legendarnih Teharij, iz temnih hrastniških gozdov in rovov, iz mučilnic šentviških Zavodov, izza okrvavljenih zidov škofjeloškega gradu pa iz zadnjih roških brezen zvemo, da ni bilo slišati joka ne prošnje za usmiljenje. Strti, razbiti, v tla poteptani, porezani in polomljeni, so umirali pokončno, ne na kolenih!

Neštetokrat sem se vprašal, odkod njim to zadnje junaštvo, junaštvo mučencev!

Odgovor, prvi odgovor na vse to: ljubezen, neizmerna ljubezen do vsega našega!

Besedica „naš“ pomeni za slovensko dušo mnogo več kot pa si tuji lahko predstavljajo. Argentinec ti bo pokazal svojo hišo in bo rekel „esta es mi casa“; ti bo predstavil svojega očeta in bo povedal: „te presento a mi papá“ in o svojem bratu bo govoril „mi hermano“. Mi pa ne rečemo in ne vabimo rekoč: pridi k meni, ampak — pridi k nam! v našo hišo; za očeta pravimo naš ata in brat Jože je bil naš Jože.

Naši domobranci so se borili za naš dragi dom in rod!

Drugi moj odgovor: elementarno poštenje naših ljudi in neomejna vera v zmago pravice.

Za zadnjo razlago pa si izberem moje najtrdnješe prepričanje: Naši pomorjeni bratje so bili tudi Otroci Luči! Sicer obremenjeni s človeškimi slabostmi, a prežarjeni z duhom stanovitnosti so mogli junaško — mirno prestopiti prag večnosti, saj so bili... z zlatom in krvjo obiliti!

PISMO OD DOMA

Maja se je nehala serija 12 programov na TV o Slovencih po svetu. Vsaka je trajala po eno uro, sedem jih je bilo o ZDA, dve o Westfaliji, po ena o Argentini, Kanadi in Avstraliji.

Oddaja, ki je bila posvečena Argentini, je podala zgodovinsko panoramo od jezuitskih časov dalje do danes, s poudarkom na nekaterih osebah kot so bile Benigar, Sulčić, Jekovec, Kastelic, Štoka — od poveljne emigracije pa je bila prikazana Slovenska vas, kako je nastala in se razvijala v današnji kompleks. V tem obeležju je bil tudi razgovor z Brankom Janom. Mislim, da ni bila tako slaba, le prekratka. Na žalost je serija prešla brez večjega odmeva, kritiki je niso omenili, a ljudje so jo le precej gledali...

lja. Poleg tega je povsem nemogoče še nadalje globalno in na vsak način podpirati nerazvite južne republike. Kučan tudi trdi, da je republika Slovenija evropsko usmerjena in ima zato vse pravice, da goji dobre odnose s svojimi sosedi in z zapadno Evropo. Enake pravite ima tudi Hrvaška, katere predsednik Ante Marković je v zadnjem času izpostavljen hudim napadom unitaristov in srbske manjšine na Kosovu. Nadalje pravi Kučan, da je Jugoslavija v glavnem evropska dežela, njen vzhodni in južni del pa kulturno težita na vzhod. Slovenija in Hrvaška imata v Evropi poseben položaj, ki obstoji v malem obmejnem prometu in pa v skupnem delovanju v okviru „Skupnosti Alpe-Jadran“, to pa v obliki skupnih gospodarskih iniciativ in ne v politični sentimentalnosti v smislu „Srednje Evrope“. Slovenci želijo politično usmerjenost v Evropo, ki nikakor ne bi ranila neuvrščenosti Jugoslavije. Po mnenju Slovencev bi evropsko orientirana Jugoslavija lahko drugim neuvrščenim državam veliko posredovala.

P. D-ova.

Jugoslovani skušajo sprostiti tržne sile

Tako nekako bi mogli prevesti naslov, pod katerim londonski „Times“ v svoji številki za 3. julij objavlja poročilo svojega beograjskega dopisnika Richarda Basseta, ki piše:

„Križa je beseda, ki so se je Jugoslovani dobro navadili. Ta je, skupaj z inflacijo in „stabilizacijo“, ki je uradni evfemizem za zateganje pasu, postal dejstvo življenja po smrti maršala Tita pred sedmimi leti.

V Beogradu in drugod po državi so se Jugoslovani naučili živeti s hudo inflacijo, pogostimi razvrednotenji valute in s tem povezanim omejevanjem potovanj v inozemstvo — in Jugoslovani so upravičeno ponosni na svojo svobodo potovanja v primerjavi z drugimi komunističnimi državami.

Kljub temu pa pri Jugoslovanih bolj pogosto trčimo na besede „življenje gre naprej“ kot pa na izraze globokega razočaranja.

Sedem let „politične neodločenosti“ je vse Jugoslovane naučilo, da z nezaupanjem in dvomi gledajo na politike. To velja tudi za ministrskega predsednika Branka Mikulića, ki se mu nikakor ni posrečilo, da bi se uveljavil kot zvezni voditelj. Srbski list „Politika“ je nedavno tega kritiziral njegovo politiko reševanja jugoslovanskih problemov z „administrativnimi“ ukrepi.

Mikulićeve poskuse, da to opraviči z razlogom, da bi takšni ukrepi mogli sprostiti tržne sile, so skoraj povsod sprejeli — na značilni jugoslovanski način — kot nekakšno slabost.

Zato ni nič čudnega, če se vse od marca meseca, ko so bili uvedeni sporni zakoni, ki povezujejo osebne dohodke s produktivnostjo, narašča protivladno razpoloženje. Kakor navadno, Beograd to skoraj izključno smatra za posledico delovanja upornih elementov v bolj bogatih republikah Hrvatske in Slovenije. Toda dodati je treba, da postajajo zdaj tudi politične hierarhije drugih republik vedno bolj kritične.

Val stavk v Hrvatski, od katerih zadnja se je končala pred nekaj tedni, so zagrebški politiki presenetljivo tolerirali, kar je povzročilo zaprepaščenje v Beogradu.

Hrvatski partijski voditelj Ante

Marković sodi, da so bili gospodarski načrti zvezne vlade izdelani s preveliko naglico. Toda pomembno je zdaj to, da Markovića podpirajo ne samo slovenski partijski voditelji, ampak celo tudi Srbi.

Srbski razumniki in ekonomisti v zadnjih mesecih zelo ostro kritizirajo vladno politiko, ki jo smatrajo za nedosledno. Eden od teh razumnikov je dejal, da z odpiranjem la-dijskih lin ni mogoče preprečiti potapljanja ladje.

Todo vladni ekonomisti zelo cenijo delo neke komisije, ki je prejšnji teden predlagala „revolucionarne“ reforme, kakor sodijo vladni funkcionarji.

Te reforme med drugim vsebujejo uvedbo nekakšne borze v okviru Narodne banke v naporu, da bi privabili ne toliko tuje investitorje, ampak predvsem „notranje rezerve“, kakor se je Mikulić izrazil. In pri tem ni mislil na duševne vrline Slovanov, ampak na osem milijard funtov, ki da jih Jugoslovani, kakor cenijo, imajo naloženih v tujih bankah.

Tisti, ki kritizirajo vladno, poudarjajo, da je prazno početje, če se skušajo uvesti takšne kapitalistične ideje, ko samoupravljanje in Titova ideologija, ki nasprotuje zasebni podjetnosti, ostajata v polni veljavi. Zasebno podjetnost še vedno dušijo bizantinski predpisi, ki jih uveljavlja birokracija, ki se postavlja po robu vsaki reformi. Toda poudariti je treba, da je Beograd sprejel bolj pozitivno stališče v tem oziru kot republike.

V Ljubljani, prestolnici Slovenije, ki je najbolj zahodno usmerjeno in bogato mesto, človek, ki bi hotel odpreti zasebno restavracijo, tega ne sme storiti nikjer v središču mesta ali njegovi bližini. Druge omejitve, ki so naložene zasebni podjetnosti, kažejo, da so postavljene ovire še vedno trdno prisotne.

Dokler jugoslovanska vlada ne bo začela resno reševati teh vprašanj in upoštevala zahteve mnogih izobražencev pa bolj kritični preučitvi celotne komunistične mašinerije in samoupravljanja, bo križa ostala nerešena, čeprav bo Beograd brez dvoma še naprej mogel šušmariti.“

Najnevarnejši napad na slovenščino

V ljubljanski reviji „2000“, časniku za mišljenje, umetnost, kulturo in religiozna vprašanja, je v številki 33-34 napisal Dušan Božič članek pod gornjim naslovom, v katerem našteva razne časopisne napade na slovenščino ter pravi, da se ob podrobnejši analizi napadov na slovenščino dobiva vtis, da je sistematično izpodrivanje slovenščine sad dolgoročnega načrta. Oblike te borbe proti slovenščini so:

— preprečitev uporabe slovenščine v vojski in carini takoj ob nastanku Jugoslavije leta 1945;

— vpeljava pojma „jugoslovanski“ (pod Rankovićem), ki naj bi izpodrinil pojem narodnih jezikov;

— poskus uveljavitve skupnih jeder leta 1983, ki je imel namen uničiti samoniklost slovenske kulture. Ta sicer ni uspel, pač pa je uspelo skrbeti pouk slovenščine v osnovni šoli od 7 in pol ure na teden po vojni na pet ur sedaj;

— napad na dvojino v slovenščini leta 1984 z namenom, da bi se slovenščina in srbohrvaščina „zblížali“. Mimogrede omenjamo, da smatrajo svetovno znani jezikoslovci dvojino v slovenščini kot neko izredno posebnost;

— vpeljevanje srbohrvaščine kot seminarski in upravni jezik v slovenska podjetja.

Na letališču v Portorožu, ki je v Sloveniji, je letalska šola, kjer se poučuje samo v srbohrvaščini. Tovarna ISKRA (slovensko podjetje) ima svoje seminarje za elektroniko v srbohrvaščini. Celotno na zamejskem Primorskem je v neki slovenski tovarni (ime tovarne ni omenjeno) upravni jezik srbohrvaščina. Prav tako je padel predlog, da bi bil uradni jezik slovenskih železnic srbski.

Božič nadaljuje, da je vpeljava srbohrvaščine kot seminarskega jezika in celo kot upravnega jezika v slovenska podjetja dosedaj najnevarnejši napad na slovenščino. Slovenščina izgublja s tem svojo obsevalno moč in se odrija na kulturno in zasebno družinsko področje.

Ker ni komunistični režim uspel na kulturnem področju s skupnimi jedri, hoče sedaj spodkopati slovenščino pri korenini; vzeti ji je treba življenjski prostor. Izgleda pa, da se nihče v matični Sloveniji ne zaveda, da ni vprašanje slovenščine v podjetjih samo kulturno vprašanje, ampak da ima slovenska industrija ravno v slovenščini najboljše zaščitne svojih interesov. Nerazumljivo je, da v slovenskih časnikih ni zaslediti člankov, ki bi opozarjali na ta nov napad na slovenščino.

SmR

Slovence izrabljajo

Časopis Frankfurter Allgemeine Zeitung je sredi junija priobčil izjavo Slovenca Kučana zagrebškemu časopisu „Danas“, s katerimi poziva jugoslovanske komuniste, naj prenehajo z abstraktnimi diskusijami in z iskanjem namišljenih sovražnikov. Raje naj prevzamejo napredne razvojne ideje Slovencev, kakor pa da z njimi polemizirajo in jim očitajo separatistične načrte.

Kučan je zatrjeval, da slovenski intelektualci, ki so marca meseca v „Novi reviji“ objavili neke vrste slovenski narodni program, ne gojijo nikakih misli o ločitvi Slovenije od Jugoslavije. Slovenci zgolj vztrajajo na pravicah, zajamčenih v jugoslovanski ustavi, na podlagi katerih lahko vzdržujejo stike s slovenskimi manjšinami po svetu in gojijo skupni kulturni in jezikovni prostor. Pač pa vlada v Sloveniji veliko nezadovoljstvo zaradi gospodarsko-finančnih razmer. Slovenci imajo občutek, da jih izrabljajo in — takšni

občutki so najboljša tla za porajanje nacionalizma.

Z ozirom na izjave v „Novi reviji“, je glavni državni tožilec v Sloveniji sporočil, da Slovenci nimajo namena postaviti na zatožno klop nikogar več, ki bi javno povedal svoje mnenje o političnih razmerah, čeprav je „verbalni delikt“ v jugoslovanskem kazenskem pravu še vedno upoštevan, saj je v Bosni po njem zaprtih več intelektualcev. Državni tožilec v Ljubljani je tudi pripomnil, da se bo slovensko državno tožilstvo obrnilo na slovenski parlament v primeru, da bi Beograd pričel internirati Slovence, ki so objavili tzv. Slovenski narodni program.

Da bi pa Slovence pomirili, je Kučan predlagal, naj bi vlada končno le objavila, za kaj se porabljajo velike denarne vsote, ker je povsem naravno, da morajo tisti, ki dajejo denar, imeti garancije in predvsem vedeti, da se le-ta pravilno uporab-

Tone Mizerit

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Obisk predsednika sosednje brazilske države, v teku preteklega tedna, pa objava novih gospodarskih ukrepov v začetku pričujočega, je znova porinilo v drugo vrsto zanimanja predvolilne manevre, akoravno je že potekel rok vpisanja kandidatnih listin, in se stranke mrzlično trudijo, da bi obudile volivno navdušenje. Resnično je, da sicer te „motnje“ ugajajo tako vladni kot peronistični volilni strategiji. Vlada, v zvezi z obiskom predsednika Sarneya, skuša pokazati napredovanje na področju dopolnjevanja s sosednjo državo, peronisti pa, glede gospodarski napovedi, računajo na hudo nezadovoljstvo ljudi, ki bodo spričo gospodarske krize pod radikali, sedaj volili peroniste. Eni in drugi se tako prepuščajo sanjam, v katerih vse dogajanje tvori en sam velik predvolilni manifest.

MED GROMI IN BLISKI

Obisk brazilskega predsednika je bil pripravljen že dolgo časa. Zato je imel tudi precej volivnega prizvoka. A to bolj za Argentino, kajti v Brazilu je položaj tak, da je moral Sarney nabrati precej korajže, da si je upal zapustiti državo. Socialni položaj v Brazilu je namreč postal kar eksploziven. Nedavni poulični izgrebi ob Sarneyevem obisku v Rio de Janeiro, in poznejši požig avtobusov in spopadi s policijo istotam, pa še dnevi napadi mi-zernih prebivalcev na veleblagovnice in nenehno rastoča bedna naselja govore o položaju, ki zahtevna hitrega in uspešnega posega.

Poleg tega se Brazilija, krepko industrializirana a tudi izredno zadolžena Brazilija, nahaja v globoki politični krizi. Sarney, ki je je takorekoč slučajno prišel na predsedništvo, vsled smrti prikljubljeneja Tancreda Nevesa, mora sedaj premostiti izredno opozicijo v lastni politični formaciji Brazilskega demokratičnega gibanja, in hudo rovarjenje z leve in desne. Ustavna sprememba, ki jo prav sedaj debatirajo v Brazilija, bo morda prinesla nekoliko miru v to nevihto. A brazilski politični kadri doslej še niso dokazali, da so zmožni voditi ta drveči voz močno industrializirane a zadolžene in socialno zavožene države.

V takem položaju na obeh straneh (argentinskega predobro poznamo), se skuša izvesti medsebojna integracija. Dopolnitev enih in drugih potencialov ni le možna, marveč tudi potrebna. Zato ti pogosti sestanki predsednikov, pa podpisi sporazumov in protokolov. Kakih dvajset je bilo sedaj podpisanih, tako gospodarskih

kot tehnoloških in kulturnih. Morda je najbolj zanimiva pogodba o atomskem dopolnjevanju obeh držav. Argentina se sicer nahaja v položaju, ko gospodarska kriza domala zadušuje doslej močan atomski razvoj, a kljub temu spada med napredne države na tem področju. Med obema državama pa je že tradicionalno obstajala sumnja, da hočeta druga drugo prehiteti v gradnji atomske bombe. Sedanja dopolnitev, pa še študija o medsebojnem nadzorstvu, odrinja v ozadje neljubi strah spopada. In že to dejstvo je dovolj pozitivno, da opravičuje obisk, čeprav sredi nevihte,

LISTE, LISTE, LISTE

Ko je v soboto, 18. julija, točno ob polnoči, nastopila ura strahov, je tudi zapadel rok za predstavo in vpis volilnih list posameznih strank in formacij. Datum 6. septembra ima sedaj poleg številke, tudi imena in priimke. Po vsej državi so se politični močje. (in žene), trudili do zadnjega trenutka, da bi predstavili čim boljše in najbolj privlačne kandidate. Tak je primer peronizma v provinci Buenos Aires. Res v zadnjem trenutku so dosegli, da je bivši predsedniški kandidat in eden najbolj spoštovanih mož peronizma, dr. Italo Luder, sprejel poslansko kandidaturu. Ni znano kakšne razloge mu je predložil guvernerski kandidat in vodja Antonio Cafiero, a končno ga je prepričal in Luder bo načeloval poslanski listi buenosaireškega peronizma. Prav tam pa so imeli težave z demokratizirani. Že sklenjena povezava je v zadnjem trenutku pričela pokati zaradi nekaj kandidatnih mest, bolj na občinski ravni, kot na provincijski in državni. Končno se je zadeva mirno uredila.

Težave so imeli peronisti tudi v provinci Tucumán, kjer je na notranjih volitvah poraženi kandidat Osvaldo Cornigliaro sprejel kandidaturu večstrankarske povezave, s čimer dejansko bojkotira peronistično listo in pomaga radikalom. Provinca je bila doslej v peronističnih rokah, a že leta 1985, na poslanskih volitvah, so zmagali radikali.

Še bolj zanimiv je položaj v provinci San Luis. Tu so peronisti že tradicionalno razkoljeni in nastopajo z dvema listama, ki jih zastopata priimka Saa in Britos. A sedaj je prišlo do razkola tudi med radikali. Tako bodo na volitvah za guvernerja in za poslance nastopali dve radikalni in dve peronistični kandidatni listi.

Kar se tiče števila list, omenimo, da se samo v prestolnici predstavi kar 17 različnih list. Omeniti je, kot

z možnostjo na uspeh, poleg radikalov in peronistov, le še sredinsko-desničarsko povezavo UceDe, morda Intransigente, ki so izredno skregani, popolna neznanka pa je usoda MIDA. Ostale so bolj „za ogled“, vključno povezava med komunisti in humanistično sekto, zgrajeno potem, ko je dokončno propadla povezava med komunisti in trockisti, ki je imela boljše izgleda za uspeh.

V provinci Buenos Aires položaj ni drugačen. Neznanka tu je le, kdo bo zmagal, peronisti ali radikali. Predvolilne ankete kažejo na izredno enakost moči, z rahlim nagibom na radikalno stran (izvedeno pred objavo Luderjeve poslanske kandidature). A zanimivo je, da v številnih volivnih okrožjih, največji procent volivcev še vedno izjavlja, da „ne ve“ koga bi volil. To dejstvo samo dovolj zgovorno kaže, da ljudje niso zadovoljni z radikali, se boje voliti peroniste, ne najdejo pa prave alternative med ostalimi strankami. Ljudje se ne čutijo zastopane, ne tukaj, ne tam. Manjka tista resna, organizirana, solidna stranka, ki bi z lahkoto poosebila težnje naroda, ki že kaže nekoliko večjo politično zrelost.

STISNIMO PASOVE

Radikalna vlada se je dolgo otepala, da bi nove gospodarske ukrepe uvedla pred volitvami. Še več: pred meseci so celo govorili o načrtu, da bi meseca junija pustili pristo pot inflaciji, da bi potem julij in avgust kazala izredno nizko porast cen, kar bi godilo volilnim željam vlade. Sedaj je vse padlo v vodo. Junjska inflacija je preseгла 8%. Za julij predvidevajo sličen skok. Avgust pa bo verjetno podoben, kajti odmev grobih povišic sedanjih ukrepov bo segel preko sedanjega meseca.

Kdo je vlado v to prisilil? Dejansko zahteve zunanjih upnikov. Ni mogoče še naprej trositi, kjer ni, tako menijo zunaj, in v to je pristala radikalna vlada. Zunanjetrgovska bilanca je v prvih šestih mesecih pokazala komaj 350 milijonov dolarjev dobička. Do konca leta naj bi znesel 1.200 milijonov, kaj daleč od dveh tisočev, o katerih so sanjali za odplačilo le obresti že refinanciranega zunanjega dolga. Treba je torej do konca skrócić notranjo potrošnjo, da ostane vsaj nekoliko več cvenka za pošiljanje na sever, kjer smo se zadolžili, in od koder nam sedaj komandirajo.

Zato je država sprejela na svoje rame dolg vseh državnih podjetij. Z obljubo, da odslej naprej ne bo nikomur več dala ficka (razen železnicam, ki jih bo treba še financirati v nedogled). Znova je bilo tudi resno obljubljeno, da bo izvedla vlada privatizacijo, vsaj delno, širokih plasti državnih podjetij, zlasti petrokemične industrije (ki je

† Janez Kralj

V soboto, 27. junija 1987 je nenadoma umrl Janez Kralj. Zadnja leta smo ga le poredko videli v javnosti. Zaradi bolezní se je držal doma. Vedno je bil delaven in razgiban, zato je verjetno s precejšnjo težavo prenašal osamelost.

Pokojni Janez je bil Ljubljčan, rojen 21. decembra 1917 v Ljubljani, kjer je preživel otroška leta, gimnazijska leta in manjši del fantovskih let. Po končani 6. šoli se je uslužbil na mestnem magistratu v Ljubljani in tam delal do druge svetovne vojne.

Že dijak in potem kot fant je delal v katoliških organizacijah. Med vojsko je bil domobranec v Meničaninovem udarnem bataljonu v Št. Vidu pri Stični.

Begunska leta je preživel v glavnem v begunskih taboriščih v Peggezu pri Lienzu in v Spittalau ob Dravi na Koroškem, kjer je zlasti pridno delal v izseljenški pisarni.

1. januarja 1949 je odpotoval v Argentino. Kmalu se je stalno zaposlil v velikem podjetju Tintoreria Morón, kjer je delal do upokojitve.

V Argentini se je spet znašel v mladinskih organizaciji SFZ. Bil je priden in zvest delavec, dober prijatelj in tudi pri tem delovanju vedno vreden in vztrajen. Bil je tudi odbornik predstavniškega Društva Slovencev. Kot gospodar D. S. je z vnmemo sodeloval za pridobitev Pristave v Castelarju. Bil je med štirimi podpisniki, ki so kupili in na svoje ime prepisali Pristavo, ker Društvo Slovencev še ni imelo pravne osebnosti. V društvu je bil dober gospodar in dober upravnik Pristave, kjer je bil dolga leta predsednik Gospodarskega odbora Pristave, ki je skupaj s sodelavci, z možmi iz okolice Pristave, skrbel za ohranitev posesti, za red in vzdrževanje. Za to delo smo dolžni Janezu veliko

za zunanje interese najbolj uspešna). Tarife nafte, plina, elektrike, transporta in ostalih, ki jih ima država v svojih rokah, so podražili in jih bodo še, in sicer nekaj procentov nad mesečno inflacijo. Plače bodo seveda sorazmerno stiskane, tudi zato, da se omeji potrošnja. Kredit bo nadvse drag, če ga so sploh kje dobiti. Preuredili bodo bančni sistem in državno petrolejsko družbo YPF, ki je največje podjetje v državi in edina petrolejska družba na svetu, ki daje izgubo, itd. itd., in podobne obljube, dane že tolikokrat, in od katerih so doslej izpolnili le kar se delavskih plač tiče in dragega kredita ter nenehno navijanje novih in povečanih davkov.

Tako država nenehno obuboža, živi od preteklih zlatih let in ne najde poti iz sedanje temine.

Kasneje se je Čebokli tudi obrnil na hrvaškega naseljenca, pomorskega podjetnika Nikolo Mihanovića. Ta mu je ponudil prostore v nekem hrvaškem poslopu v predmestju La Boca, da bi se tja preselil s Slovenskim tednikom. Tega Čebokli ni sprejel, ker ni potreboval prostorov, temveč gmotnih sredstev. Končno se je urednik tednika obrnil na bana dravske banovine Marušića, katerega brata je pred leti spoznal. Marušić mu je odgovoril, da pozna njegov časopis, in mu poslal kot podporo 5000 pesov. Torej je Čebokli dobil skupno 11.000 pesov. S to podporo je lahko shajal nekaj časa, potem pa ni več mogel kriti stroškov.

Finančne težave in osebno zaposlenost so bili povod, da je Čebokli proti koncu leta 1932 podaril list Slovenskemu prosvetnemu društvu, katerega je nekaj let prej tudi ustanovil in čigar predsednik je bil tedaj Andrej Škrbec. List je oddal brez dolgov. Še vedno je sodeloval pri Slovenskem tedniku, ko pa je kasneje odpotoval v Evropo, se je od časopisa za vedno oddaljil.

Potem so izdajala list Slovenska prosvetna društva v Argentini, odgovorno pa je bilo S. P. D. na Paternalu. List je nekaj časa urejeval odbor, kasneje pa Jan Kacin (2).

Že pred tolikimi je imel slovenski tisk v Argentini podobne težave kakor danes. Leta 1933 je Slovenski tednik 29. aprila objavil naslednji oglas:

„Bratje in sestre! Vaša dolžnost

zahvalo. Zelo si je prizadeval, da se je na Pristavi ohranjalo zlasti mladinsko zbiranje in delovanje. Prva leta je Pristavo polnila samo mladina.

26. oktobra 1. 1963 se je poročil s Marjanco Škulj. Bil je srečen v zakonu, čeprav jima sreča ni bila vedno naklonjena. Ko se fantje poročajo, si takoj po poroki vzamejo brezkončen dopust. Tega Janez ni naredil. Še z večjo vnmemo se je vrgel v delo. Močno si je prizadeval za nakup štirih mejnih mladinskih lotov. Bil je med podpisniki kupno prodajne pogodbe za te lote.

Z leti je postajal vedno bolj utrujen. Ko je bilo na Pristavi ustanovljeno društvo Slovenska pristava, ki je prevzelo upravo posesti in skrb zanj, se je Janez prostovoljno umaknil, bil je zadovoljen, da je rešen mučnih skrbi in dela. Še je včasih prišel pogledat, ko je videl nezadržan napredek, je bil srečen.

Bil je tudi član in odbornik borčevske organizacije, bolezen ga je pa silila, da je tudi pri tej opustil sodelovanje. Odslej je živel ženi, domu in Bogu, kateremu je bil vse življenje zvest, globoko veren služabnik. Bog ga je za to zvestobo in za vse delo nagradil s prelepo smrtjo. Umrl je na praznik sv. Srca Marijinega v soboto, 27. junija 1987 med večernim sv. mašo v cerkvi sv. Pija X. v bližini doma. Res, blazna smrt!

Na željo domačega župnika je ležal na mrtvaškem odru v tej cerkvi. Župnik ga je močno spoštoval. Pokopali so ga v ponedeljek dopoldne na starem pokopališču v Libertad v grob, kjer že počivajo: tast, tašča in vsakinja.

Pristavčani smo Janezu Kralju veliki dolžniki, zato ga bomo ohranili v hvaležnem in lepem spominu.

F. P.

PRVI KORAKI

ANEKDOTE IZSELJENCEV V ARGENTINI

25.

V špeceriji sem hotela kupiti kos svinjske gnjati — šunka (po argentinsko — jamón). Prodajalka sem prosila za „un pedazo de jabón“ in prinesla mi je milo. „Ne, ne, jabón“, sem vztrajala, prinesla mi je boljše milo. Gledali sva se sprašujoče. Prišel je gospodar in skupno smo ugibali, kaj pravzaprav hočem: Kazal mi je vžigalice, moko in ne vem kaj še vse. Naenkrat se mi je posvetilo: „italiano porco“. Gospodarju so oči zažarele v razumevanju — „porco — gamba!“ — in prinesel mi je cele šunke; smeha ni bilo konec.

Slovenski tednik

ZAPISKI O SLOVENSKEM ČASNIKARSTVU V ARGENTINI

Značilno je, da so tako slovenski izseljenci, ki so prišli v Argentino okrog leta 1920, kakor begunci, ki so se naselili po drugi svetovni vojni, pričeli izdajati periodičen tisk.

Leta 1927 (od junija do 5. avgusta) je v Buenos Airesu izhajal, izmenoma s srbohrvaškim časopisom, list z istim naslovom: „Gospodarstvo“, urejeval ga je Rudolf Leban. Izšel je samo trikrat, a za njim so se ustanovili drugi slovenski časopisi, od katerih so nekateri imeli daljše življenje. Naslednje leto je na primer župnik Anton Merkun pričel z izdajanjem listov „Glas izseljenika“ in „Izseljenec“ (zadnji je izšel samo trikrat); istega leta je tudi Ljudski oder začel izdajati „Delavski list“, ta je držal do srede leta 1930, čeprav ni redno izhajal (1). Daljšo življenjsko pot pa je imel „Slovenski tednik“, ki je bil ustanovljen proti koncu leta 1928, čeprav je bila prva številka objavljena leta 1929. Poglejmo, kako je nastal in živel ta Slovenski tednik.

Slovenski tednik je bil informativni, narodno usmerjen list in je bil naklonjen jugoslovanski monarhiji, predvsem pa je bil protikomunističen in protifašističen.

Peter Čebokli pravi, da je v prvem uvodniku, naslovljenem „Ta list

je rodila potreba“, razložil, zakaj je tednik ustanovil: takrat je številne Slovence v Buenos Airesu povezovala samo levičarska organizacija Ljudski oder, zato so rojaki potrebovali neki časopis, da bi jih povezoval in usmerjal.

Prvo številko so tiskali v okrog tisoč izvodih, a slovenski rojaki so tednik lepo srejevali, tako da so kmalu povečali naklado.

Najprej je bil Peter Čebokli urednik, pisec in upravnik, vse, samo prodajalec ne. Kmalu pa je ustanovitelj tednika dobil sodelavce: Jože Novine in dr. Kjuder sta skupaj s Čeboklijem sestavljala stalno in že plačano ekipo sodelavcev. Novine je bil upravnik, dr. Kjuder pa je sodeloval pri uredništvu s pisanjem in komentarjem o glavnih dogodkih med tednom, tako npr. kot piše Tone Mizerit v naši Svobodni Sloveniji. Poleg teh je imel dopisnika v Trstu in v Gorici, ki sta poročala o slovenski manjšini v Italiji. List je tudi prinašal novice iz Ljubljane, katere je dobil iz „Jutra“.

Za prodajo Slovenskega tednika je skrbel Maks Mozetič, pa poklicu zidar, ki pa je bil takrat brezposeln; tednik se je prodajal po slovenskih gostilnah na Paternalu in na cesti Alem. Čebokli je pošiljal nekatere

izvoze v Jugoslavijo, na Dravsko banovino in na Ljubljansko občino.

Stroške je kril najprej Čebokli z osebnim zaslužkom, ki ga je imel kot trgovski zastopnik. Kasneje pa je Slovenski tednik dobil lastna sredstva s prodajo časopisa in z oglasi, ki jih je objavljval slovenski oddelek Nemške banke (Banco Germánico). Leta 1930 je nastopila kriza, katero je seveda tudi začutil Slovenski tednik. Nemška banka je najprej zmanjšala oglas na polovico, kasneje pa ga ni več objavljala, tako da so tedniku preostali samo še dohodki od naročnine. Istočasno so se tudi zmanjšali Čeboklijevi osebni dohodki, ker je argentinska vlada pod predsedstvom generala J. F. Uriburuja prepovedala uvoz marmorja in idrijskih čipk, s katerimi je tedaj Čebokli trgoval. Čipke mu je prodajal podjetnik Lapajne, medtem ko je marmor iz Nabrežine, Istre in Dalmacije kupoval pri izvozni družbi Caharija.

Tedaj se je podjetni Peter Čebokli odločil, da bo zaprosil za podporo svojemu tedniku. Najprej se je obrnil na poslanika jugoslovanske vlade v Buenos Airesu Stražnickija, kateri mu je predstavil Dalmatince Baburico. Čebokli se spominja, da je bil to takrat najbogatejši čileneec in tudi predsednik Narodne obrane (to je bila organizacija, ki je združevala Jugoslovane v Južni Ameriki). Baburica mu je dal — iz blagajne Narodne obrane — enoletno podporo, ki je znašala 500 pesov na mesec.

je, da podpirate edini list slovenskih emigrantov v Južni Ameriki. Vsak zaveden Slovenec ali Slovanka, ki ni brez dela, bi moral biti naročen na Slovenski tednik.“

Zanimivo je, da ta oglas trdi, da je to edini slovenski časopis v Južni Ameriki, čeprav Bajec v „Slovenskem izseljenkem časopisu 1891-1945“ omenja v istem času mesečnik „Delavski glas“, o katerem pa nima kompletnih podatkov. Možno je, da je ta list zelo neredno izhajal. Poleg tega pa ni bilo takrat nobenih drugih slovenskih časopisov ne v Argentini niti drugod v Južni Ameriki.

Januarja 1937 se je Slovenski tednik združil z Novim listom, ki je bil ustanovljen septembra 1933 in ga je urejeval Viktor Kjuder; z združitvijo je nastal novi „Slovenski list“, ki je obdržal štetje prvega, ki je tedaj že izhajal osem let.

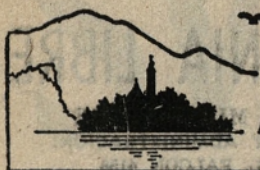
Tako zdaj obhajamo 59. letnico ustanovitve enega izmed prvih slovenskih časopisov v Argentini, katerega ustanovitelj živi še danes med nami v mestu Olivos, od koder spremlja in podpira delo slovenskih izseljencev v tem velenem mestu.

1) Jože Bajec, Slovensko izseljenško časopisje 1891-1945, Slovenska izseljenška matica, Ljubljana, 1980, str. 77-79.

2) Istotam, str. 84; Slovenski tednik, leto V, štev. 204, 29. 4. 1933.

Opomba: članek je napisan na podlagi omenjenih podatkov in iz razgovorov z urednikom P. Čeboklijem.

Veronika Kremžar Rožančeva

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Jezikovno razsodišče, ki si prizadeva svetovati in opozarjati na jezikovne nepravilnosti, je v sedmih letih izdalo tristo izjav o jezikovnih nepravilnostih, je v sedmih letih izdalo tristo izjav o jezikovnih vprašanjih. Na žalost mora razsodišče ugotoviti, da v tem času ne najde ravno razveseljivih rezultatov. Preveč se upošteva le gospodarsko uspešnost in zato je slovenščina večkrat upoštevana le kot nujno zlo. Povrhu po postaja skrb za materinščino politično zaznamovana kot nacionalizem in ne kot nekaj, kar je stvar kulture vsakega naroda.

PRAGA, Češka — Mlada jugoslovanska umetnost je bil naslov razstave, na kateri je med 34 likovnimi ustvarjalci bilo devet Slovencev. V spominski knjigi opisujejo razstavo kot originalno in zanimivo, so pa tudi druge pripombe kot: Quo vadis jugo umetnost? Kje pa je Laibach Kunst? Stalina nad vas, ipd.

LJUBLJANA — Ureditev prometa že dalj časa muči odgovorne ljudi v Ljubljani. Radi bi preusmerili osebni prevoz v skupnega, dali prednost kolesarjem in pešcem, izločili iz mestnih ulic tovorni promet, izboljšali potniški promet in ga bolj povezali in še mnogo drugega. Problem zase je negativno razmerje med motornimi vozili in parkirnimi prostori: teh je približno vsega skupaj 10.500, zato mora dnevno kakih 5.500 voznikov parkirati na nedovoljenih prostorih.

BLED — Problem odhoda znanstvenikov iz slovenskega ozemlja so pregledovali na konferenci Jugoslovanske zveze za elektroniko, telekomunikacijo in nuklearno tehniko. Zračunali so, da je v letih 1970-79 odšlo 70 tisoč strokovnjakov in z njimi 750 tisoč šolskih ur, potrebnih za njih izobrazbo. Istočasno pa je v Slovenijo prišlo 140 tisoč delavcev s 400 tisoč ur izobrazbe. Skrbi jih tudi dejstvo, da se na obe slovenski univerzi, ljubljansko in mariborsko, na leto vpiše 14.500 študentov, diplomirala jih pa okoli 3.500 na višji in 2.000 na visoki stopnji, torej le tretjina vpisanih. Smatrajo, da narodni in gospodarski položaj zahtevata večjo učinkovitost pri študiju, kar pa ne pomeni, da bi morala pri tem trpeti kakovost.

LJUBLJANA — Rektor univerze bo izšel iz trojice kandidatov, ki jih je na predlog koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri predsedstvu republiške konference SZDL podprlo predsedstvo le-tega. Ti so: Srdjan Bavedek z biotehniške fakultete, Miha Likar z medicinske in Polde Leskovar s strojne fakultete. Vsak je moral pripraviti svoj program, ga pismeno predstavil dekanom, volivcem novega rektorja, a nje-

gov osebni pogled na uresničevanje že začrtanega dela ne sme biti v nasprotju z uradno linijo. To je svoboda!

KARLSRUHE, Nemčija — Mladinski pihalni orkester, ki ga sestavlja 73 godbenikov iz 29. tovrstnih orkestror, je zastopalo Slovenijo oz. Jugoslavijo na mednarodnem festivalu, ki je zbral 72 orkestror, predvsem nemških. Nastopal je z velikim uspehom na različnih večerih; na tekmovanju med 28 orkestri mu je žirija prisodila prvo mesto s posebno pohvalo med orkestri najvišje kategorije.

ŽIRI — Tovarna Alpina je ena izmed redkih v Jugoslaviji, ki s svojim imenom proda ves svoj izvoz. In tega je kar nekaj: s prodajo čevljev za alpsko smučanje pokrije 5% svetovnih potreb, za tekaške čevlje pa ta odstotek zraste na 10%. Za letos imajo v načrtu 2,3 milijone parov smučarskih čevljev proizvodnje, od katerih jih bo doma ostalo le tri desetine. Poleg količine pa so se namenili, da bodo konkurirali na svetovnem trgu z boljšo kakovostjo in po prvih rezultatih sodeč, bodo imeli nekaj uspeha.

BLED — Vile okoli jezera nimajo vedno zadosti vestnega upravljalca ali ohranjevalca. Tako je več takih stavb popolnoma zapuščenih, čeprav so v „družbenih“ rokah. Seveda: kar je last vseh, ni briga nikogar. Nekaj teh vil je v lasti neke sarajevske firme in občine Zrenjanin, ki se, kljub opozorilom Radovljčanov, še nista odločila, da bi začeli s prenovo. Radovljška občina bi rada, da bi v okolici jezera ne bilo podrtij, pa nima moči, da bi na hitro mogla prisiliti lastnike, da ne bi propadajoče vile kvarile lepega videza jezera.

LJUBLJANA — Gospodarska zveza Slovenije je predstavila precej črno sliko slovenskega gospodarstva. Na podlagi statističnih podatkov prvega štirimesečja 1987 so prišli do zaključka, da se resolucijski cilji ne dosega, inflacija pa še bolj podpihuje z razsipno posojilno denarno politiko. Po dolgem času so se tudi oglasili s „kapitalističnimi“ zdravili, kot so povečanje vloge trga, pustiti podjetjem večjo samostojnost in tudi posameznim bankam vrniti pravico do samostojnega poslovanja z devizami, ki pritečejo v njihove blagajne.

LJUBLJANA — Mladi muziki iz Jugoslavije in tržaške Glasbene matice so tekmovali v Dubrovniku. Vsega skupaj je bilo okoli 1.300 mladih glasbenikov, ki so se pomerili v solo in skupnih nastopih. Slovenci so odnesli 27 prvih, 23 drugih in 6 tretjih nagrad ter eno pohvalo. Najvišje točkovanje (100) sta dosegla harfista Mojca Zlobko in tubist Damjan Jureš; za njimi so bili še:

Spominske proslave

na **DOM**
SAN JUSTO

Naša okrajna proslava v spomin padlim in pobitim protikomunističnim borcev je bila — kot že tradicionalno — na zadnjo nedeljo v juniju. Da je naša hvaležnost in spomin nanje ostal še vedno nezmanjšan, priča polna dvorana Našega doma, in še v večje zdoščenje nam je, ko vidimo med njimi veliko mladine. Tudi spominski program je bil v izvedbi mladine, tako najmanjše kot odrasčajoče.

Po maši v sanhuški stolnici, ki jo je daroval delegat dr. Alojzij Starc, se je pričela v dvorani spominska proslava. Predsednica Doma Pavla Lipušček je najprej podala uvodno misel, nato pa nas je govoril dr. Julij Savelli na njemu lastne način vpeljal v tiste nepozabne časa. Med drugim je dejal:

„Posušila se je solza, ostal pa je spomin in z njim dolžnost. Za nas, ki smo doživljali tista leta preizkušnje, a tudi za tiste, ki ste kot potomci teh žrtev kri njihove krvi. Kri mučencev ne vpije po maščevanju; maščevanje je moje, pravi Gospod. Ta kri kliče po pravici, ki bo dala žrtvi pravo ceno in pravo plačilo,

trobilni kvintet (99), klavirski duo (98,2) in klavirski kvartet (98).

UMRLI SO OD 4. do 8. junija 1987:

LJUBLJANA — prof. Milan Železnik; Jože Stariha; Janko Kumer; Jakob Pišljari; 89; Jože Gantar; Angela Bergant; roj. Žitnik, 87; Maja Zupan; Ivan Jakič-Jerin; Tatjana Mavec; Vladimir Svet; Daria Kralj; Anton Kupic st.; Mitja in Andrej Marin; Mirko Ristin; Francka Trošt; roj. Keber; Sonja Račević; roj. Polak; Roman Mayr; Emilija-Pavlina Batič; roj. Suša; Arguštin Bašelj; Štefica Pavšič; roj. Lajevce; Tinka Lavrenčič; roj. Medić; Boris Berlak; Rajko Dereani; dr. Mitja Kovič; Milan Rode; Jožefa Korpes; roj. Nagelj; Frida Žlebnik; roj. Plesničar; Zdenka Markov.

RAZNI KRAJI — Rudi Koban; Kranj; Jure Šimunčič; Trbovlje; Elizabeta Kajdič; Nevle pri Kamniku; Boris Roblek, 75; Križe; Alojz Žumer st.; Sevnica; Angel Apolonio; Koper; Jože Koroe; Obršče; Miroslav Mohar; Piran; Drago Špindler; Metlika; Zofija Filipovič; roj. Gričar, 80; Dol pri Hrastniku; Branko Košir, 38; Radeč; Janez Egart; Blejska Dobrava; Ana Markel; Bizovik; Peter Hafner; Trzic; Franc Sluga, 80; Dole pri Litiji; Lilijana Hrnčič; Trzic; Vito Čuden; Dragomer; Marija Ošina; Brežice; Janko Pogačnik; Ljubno na Gor.; Janez Krašovec, 76; Kamnik; Stanislava Gunzek; roj. Marolt; Gabrsko v Trbovljah; Ciril Rajšp; Ormož; Matilda Lesar (šolska sestra Elgija); Kranj; Bojan Jannik; Lipica v Škofiji Loki; Ljudmila Pelko; Laško; Marija Gabrič; roj. Vahčić, 90; Raka; Franc Brzek st.; Zice.

njegova „mala teta“, a po dohoti „velika“ - sestra Vincencija Breznik nečakinja zelo zaslužnega slovnika, profesorja in duhovnika dr. Antona Breznika. Izrabile smo priložnost, ko je prišla na obisk k bolni sestri ge. Hribarjevi (danes že pokojni), da nam je povedala nekaj iz svojega življenja, ko je pred drugo svetovno vojno stopila v samostan, poučevala razne predmete v gosposkijski šoli blizu Maribora do razpustitve med nemško okupacijo. Pestro življenje iz njenega civilnega preživetja po vojni kot gosposkijska pomočnica, uradnica v „Družini“ itd. Vsak je po svoje doživljal vojno in njeno gorje, a končno je glavno, da smo ohranili vero in po njej živeli in delali.

Zadovoljne smo se razšle, ker smo obujale spomine obenem tudi me, saj nas vprašaj in izmenjav misli.

V ponedeljek, 18. maja smo se „povabile“ v Slovensko hišo na kavoski škofof dr. Jenkom in msgr. Boletom, da smo predstavile našo organizacijo in odborniška dela. Po dobrih ustanov nam nima, a za naše sta imela trenutek časa, da sta se pozanimala, kako in v čem je naše še dolgoletno delo, saj smo lani slavile 20-letnico obstoja. Kratak čas je bil nam namenjen, zato ju nismo zadrževale, čeprav bi bilo še mnogo vprašanj in izmenjav misli ter primerjav; mi smo le na drugem koncu sveta...

tudi od tistih, ki so krivci, sokrivci, zagovorniki zločina ali o njem še vedno molče. Tako smo danes priče vedno novih glasov, ki se dvigajo doma z zahtevo po razčiščenju, po priznanju zločina in po iskanju pravičnega zadoščenja... Dokler ne bo zgodovina s pravo lučjo osvetlila njihove žrtve, bomo pred svetom tožniki krivcev pokola. Obenem pa bomo tudi zvesti idealom, za katere so se borili in padli: Bogu, domovini in idealom svobode. Vam mladi, ob naravno neizbežnem manjšanju živih prič njihove borbe izročamo to poslanstvo kot oporoko. Z vso zavestjo odgovornosti ga prevzemite in Bog ter priprošnja mučencev naj vam v tem pomaga.“

Sledil je recitacijski del, ki ga je oskrbel požrtvovalni režiser Frido Beznik z našo mladino in zborom. Opremo odra je izdelal naš že tradicionalni scenograf Tone Oblak, pevski zbor pa je vodil Andrej Selan. Program je sestavljal Tine Debeljak ml. iz poezij slovenskih ekspresionistov Lovrenčiča, Kosovela, Pogachnika, Vodnikov, Majcena itd., ki so primerno poetično spremljali vojne prizore, trpljenje in zaupanje v Boga. S spominske proslave smo odhajali v zavesti, da smo se na primeren način spomnili naših padlih junakov.

SLOVENSKI DOM CARAPACHAY

Zadnja nedelja meseca, 28. junija, je bila posvečena spominu žalostnega pokola slovenskih domobrancev in vseh naših nešteti žrtev druge svetovne vojne. Po maši so vsi navzoči ostali v dvorani iz globokega spoštovanja do te spominske proslave. Oder, samo napol odprt, nam je nudil občutno lep motiv, ki ga je pripravil kulturni referent. Predsednik Doma je nato prižgal spominsko svečo na odru in g. F. Cukjati je zmolil kratko molitev za pokojne duše. Nato je lic. Janez Žnidar prebral kratko, polno lepote, črtno: Padli domobranec. Za zaključek nam je spregovoril domobranec lic. Albin Magister. V jedrnatem lepem govoru (ki je posebej objavljen) nam je prikazal sliko vojaka-domobranca in njegovo junaško smrt.

MENDOZA

Društvo je pripravilo spominsko proslavo našim padlim mučniškim žrtvam v nedeljo, 4. julija po dopoldanski skupni maši, ki je bila njim posvečena.

Med mašo je imel naš župnik Jože Horn priložnostni govor, ki se je ujemal s sledečim programom na odru in iz katerega navajamo nekaj glavnih misli:

„Slovenski mučenci, ki se jih danes v molitvi, v besedi, v pesmi, v čustvih in hvaležnosti spominjajo, so za naš mali narod neizmerno bogastvo.

Dokaz, da je to resnica, je dejstvo, da iz krvi naših mučencev že tudi v domovini klijejo novi, drugačni rodovi, ki iščejo resnico in zahtevajo pravico. Mi starejši z vami mladimi vztrajamo v oznanjevanju resnice in v zaupanju v Boga... Hvaležni moramo biti Bogu, da smo Slovenci tisti preprosti mali narod, ki je po svojih velikih močeh ostal zvest resnici proti zmoti in laži.

Hvaležni moramo biti Bogu za našega škofa Rožmana, ki nam je potrdil nauk Cerkve, da je komunizem največje zlo za naš narod in za vse človeštvo.

Ostanimo verni in cerkvenemu nauku zvesti, da bomo ostali živ del naroda, ki mu je Bog naklonil toliko mučencev! Rojakom v domovini pa bodimo v oporo in pomoč v iskanju resnice, ki bo tudi nje osvobodila!“

V prvem delu proslave smo poslušali tri pretresljive odlomke o mučniškem trpljenju in smrti naših moči in fantov po njihovi izdajalski angleški predaji partizanom. Naš najmlajši rod nič ne ve, kaj se je tiste dni godilo; zato so bili primerno izbrani trije odlomki iz naših pisateljskih del, ki so predočevali najstrašnejše trenutke iz tiste

dobe.

Prvi nam je inž. Joško Šmon prebral odstavek iz Mauserjevega dela „Mrtvi bataljoni“; pred očmi so nam vstajali prizori množičnih umorov v Kočevskem Rogu.

Sledil je iz knjižice Vladimirja Kozine „Slovenija v plamenih“ odstavek, kjer pisatelj opisuje, kako je škof Rožman v Anrasu na Tirolskem z boleščjo in solzami sprejemal poročila o zavratni predaji naših domobrancev, o njihovem mučenju in krutem pobijanju v rokah partizanov.

Kot tretjo nam je Ernest Hirschegger bral iz dela Matjaža Klepača „Teharje so tlakovane z našo krvjo“ poglavje, kako je kurat France Kunstelj z zdrobljeno roko, ki so mu jo partizani v bunkerju razmesarili, fantom, ležečim na soncu in na tleh, posutih z ostrim peskom, daljal odvezo.

Izredno veselo smo bili presenečeni, ko so v drugem delu sporeda nastopili naši mladi. Pripravil jih je naš društveni kulturni referent Miha Bajda, ki je vodil povezavo med točkami. Sodelovali so še: Gabrijela Bajda, Ivan Bajuk, Leri Jerovšek, Jadranka Ovtjak in Janko Štirn, ki so brali najznačilnejše odlomke iz raznih člankov tiste inteligence v domovini, ki se prebujala in išče resnico o rododomu domobrancev in ostalih žrtvah kot npr. Spomenka Hribar, F. Bučar itd.

Izredno pomembna in dobra je bila domislja, da so k posameznim odstavkom projicirali osnovne misli na zaslonu na odru. Tako smo mogli npr. brati izreke Spomenke Hribarjeve: „Udrlo se se mi mirna in varna tla pod nogami — zbudila sem se v zgodovino.“ — „To je greh, ki smo ga storili nad seboj kot narod.“ — „Saj so domobranec računali na Hitlerjev propad; toda niso hoteli boljše vizma v Sloveniji.“

Vse priznanje nastopajočim, ko so pokazali interes za naše najdragocenejše narodne vrednote! Tudi lepo in pravilno so recitali svoje odstavke.

„Pod črto“ pa bi eno pripomnili! Vsakdo, ki nastopi s kakršno koli nalogo na odru, mora ne samo vedeti, ampak osebno „doživljati“ dejstvo, da nastopa — za svo dvorano, da ga morajo različno slišati tisti v prvi vrsti in oni pri vhodnih vratih. Ali z drugimi besedami: vsak nastopajoči se mora potruditi, da s svojim glasom obvlada „ves prostor dvorane“!

Bb.

Slovenska vas

V nedeljo, 28. junija smo počastili spomin padlih junakov. Po maši smo pred ploščo padlim junakom v globoki zbranosti najprej pomolili. Pevski zbor pod vodstvom Ivana Meleta je lepo zapel „Kočevski Rog“, „Soča“, „Vigred se povrne“ in „Spomin junakom“ in s tem poudaril žalno razpoloženje, pa tudi upanje v svetlo bodočnost. Ravnotako sta z občutkom podani recitaciji Marjana Jakopiča „Vetrinji“ (Lojzka Mehle) in „Posavskim junakom“ (Brigita Cerar) stopnjevali komemorativno razpoloženje.

Govornik, pisatelj Ivan Korošec, nas je skoraj dobesedno prenesel v tiste grozne dneve. Ker jih je sam tudi osebno doživel in pretrpel, je povedel v Teharje tako starejše, kot že tu rojeno večino navzočih. Živo je tudi bilo njegovo pričevanje strahotnih komunističnih metod že med revolucijo, ki so narodu izsilile odpor.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Rojstvo: V družini Francija Boštjančiča in gospe Ane roj. Jemec se je dne 13. junija rodil sinček, ki bo pri krstu prejel ime Nikolaj. Čestitamo!

Rojstvo: V družini Guillerma Ré in ge. lic. Tonči roj. Vesel se je dne 14. julija rodila hčerka prvorojenka, ki bo pri krstu dobila imeni Natalij. Marijana. Srečnim staršem iskrene čestitke!

Poroka: V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi, sta se v soboto 11. julija poročila Ana Marija Erbežnik in Dani Sušnik. Priče so bile starši obeh zakoncev: Jakob in Antonia Sušnik ter Lojze in Ana Erbežnik. Poročil ju je g. Jože Bokalič CM. Novoporočencem čestitamo!

Iz življenja Zveze mater in žena

Z aprilskim prvim sestankom smo pričele redne mesečne sestanke vsak drug četrtek v mesecu. Naredile smo letni načrt in sicer v sklopu letošnjega Katoliškega shoda, da na ta način pripomoremo k njegovi pripravi in izvedbi. Vrstili se bodo sestanki s predavanji, ki se najbolj približujejo ali tičejo družinskega in vzgojnega vprašanja, saj so ravno družine tiste male celice Cerkve, kjer se budo in gojijo kreposti krščanskega življenja.

Za začetno predavanje smo letos naprosile delegata dr. Starca, ki je rad pripravil obširen pregled slovenskega občestva v vsej Argentini, ne le samo v Buenos Airesu in okolici. V kolikor imajo vpogled duhovniki, ki že vsa leta skrbijo za prejšnje in poznejše naseljence, je prišlo v Argentino precej tisocev Slovencev od leta 1878 naprej. Največje skupine so se naselile po 1. in 2. svetovni vojni. Računajo, da je sedaj slovensko čutečih še okrog 30 tisoč. Škoda, da v začetku naseljevanja niso imeli nobenega duhovnega vodstva, ki bi jih združeval; šele Jože Kastelic je prišel v Argentino z namenom, da skrbi za naseljence, a se je kmalu ponesrečil v Andih. O delu msgr. Hladnika in njegovih statistikah pred vojno in potem je precej znane.

Sedaj je naših duhovnikov več in po vseh središčih skrbijo za Slovence, v zadnjem času tudi v oddaljenih Bariločah. „Oznani!“ se pošilja čez 2000. Okoli 3000 ljudi pride v Luján in v argentinski Lurdes na romanje. Čeprav so rojaki raztreseni po Argentini, vendar radi poiščejo naša središča, ki so po Buenos Airesu, Rosariu, Mendosi, Córdoba in Tucumanu.

Debatno smo nadaljevale z veliko hvaležnostjo do naših duhovnih voditeljev, ki že toliko let z nami delijo usodo tujine ali pridobljene domovine. Katoliški shod pa bo gotovo rodil uspehe za versko in narodno poživitev in združitev vseh rojakov na poti k večni domovini...

Majski sestanek pa je imel na skrbi naš asistent dr. Jure Rode. Najprej smo mu čestitali k njegovi 50-letnici in mu želele, naj ga Bog še dolgo ohrani in daje svojo pomoč pri njegovem odgovornem delu!

Pripravil je nekaj kratkih misli iz govora papeža Janeza Pavla II. o družini, ko je govoril v Córdoba. Zakon o ločitvi tepta naravne pravice družine. Papež vedno ponavlja važno zvezo med moškom in ženo, v dobrem in hudem do smrti. Za zgled nam je dal nazareško sv. Družino.

Omejil se je res le na najvažnejše, ker se je med nami nahajala

MALI OGLASI

SNEMANJE

Presnemanje kaset vseh vrst. Izbira o-troskih povestic in drugih kaset.
Mirko Vasle — Pje. Allende 386 - Ramos Mejia - T. E. 657-8288.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov. Andrej Marolt, Avelaneda 216, San Miguel. T. E. 664-1656.

ZA DOM

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt, Martínez de Hoz 110, San Miguel, T. E. 664-1656.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik; ponedeljek, sredo, petek od 17. do 19., Don Bosco 168 — San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knaps — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Pcia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadstr. E - Tel. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

ARHITEKTI

arh. Marija Bayec — Belgrano 123 - 17. nad. "5" - R. Mejia - Tel. 654-2461; poned., sredo, petek od 17 do 19.

arh. Jure Vombergar — Načrti za gradnje stanovanjskih hiš, industrijskih in trgovskih stavb. — Av. Gaona 2776 - 1706 Haedo T. E. 659-1413.

TRGOVINA

OPTIKA „Lugano“: Očala vseh vrst — Za Slovence poseben popust. Larrazabal 3800, Villa Lugano, Capital, T. E. 602-5961. Kol. 141, 36, 117, 80, 185, 56.

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadro severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle — vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejia - T. E. 658-6574, 654-6438. Od poned. do petka od 14. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejia - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 14. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1266 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure. (g. Stanko Oberžan).

SIIGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob četrkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 Tel. 651-1760 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

FRAN MILČINSKI

Prički brez gnezda

V vrtincu občutkov in preudarkov je zmagovala ena misel in ta misel jo je mirila: Bog že vse, kako je prav!

In res, kakor se je zgodilo, tako je bilo prav!

Mici se je ohladilo poželenje po Reki in hitro se vrsteče novice naslednjih dni so ji ga s korenino izpulile iz srca.

Listi so poročali o aretaciji Kocmurja in kako se je zagovarjal pred sodiščem, da je le zato vzel sinu denar, da ga vrne čevljarju; pa mu na sodišču niso verjeli, ker je denar že načel in plačal z njim svoj dolg v beznici, in ker je nameraval uiti. Mici je bilo sram na cesto med ljudi, molče je delala doma.

Potem so pripeljali Stanka v Ljubljano in gospod Kobilica je prišel povedat, da so ga na sodišču obsodili za mesec dni v zaprtje, po prestani kazni pa mora v mladinski oddelek prisilne delavnice. Ni mu bilo moči priznati, tako izpričenega se je, kazal tudi še pred sodnikom. Lagal je, da se je kar kadilo. Vso krivdo je zvrčal na tovariša Jeraja in Pirca. Še denar je tajil, da bi ga bil on dvignil v hranilnici, in ko so mu pokazali njegov svojerodni podpis na prejemnem potrdilu, je

PEVSKI NASTOPI

Marko Fink

23. julija ob 17 v Salón Dorado Teatra Colón;
dela Carlosa Guastavina — 4 solisti v različnih zasedbah.

2. julija ob 20 v katedrali v Moronu;
kot solist pri Magnificatu Alberta Balzanellija.

Bernarda Fink

2. in 6. avgusta v Teatru Colón;
kot solistka s tremi evropskimi gosti v Mendelssohnovem oratoriju Elija pod dirigentom Michelom Carbozom. Prenaša Radio Municipal.
Brat Marko sodeluje pri tem v pevskem kvartetu in ev. kot namestnik basovskega solista.

8. avgusta ob 18 v metodistični dvorani Rivadavia 4050;
dve Bachovi kantati za alt pri Akademiji Bach.

Marko in Bernarda

13. avgusta ob 19 v Teatro del Globo;
koncert solov in duetov s klavirjem. Prireja Wagneriana.
Prost vstop.

OBVESTILA

SOBOTA, 25. julija:

V Slovenski hiši ob 16 nadaljevanje filozofskega ciklusa pod vodstvom univ. prof. dr. Milana Komarja.

Seja prof. zbora Sred. tečaja ob 9. Ob 17 sestanek s starši dijakov tečaja. Večer SKA: v spomin Franceta Goršeta; govori France Papež s predvajanjem filma in videotape o pokojnem kparju. Gornja dvorana Slovenske hiše ob 20. uri.

NEDELJA, 26. julija:

XXXV. obletnica Hladnikovega doma v Slovenski vasi s celodnevno prireditvijo.

SREDA, 29. julija:

Učiteljska seja ob 20. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 30. julija:

Seja izvršnega odbora Zedinjene Slovenije ob 20. uri v društvenih prostorih.

PETEK, 31. julija:

8. kulturni večer SKA v gornji dvorani Slovenske hiše ob 20. uri. Predava

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

7. KULTURNI VEČER

V soboto, 25. julija, ob 20

V SPOMIN FRANCETA GORŠETA

Govori France Papež, predvajanje filma iz Kanade in videotape s Koroške.

Tine Debeljak ml. bo predstavil novo izšlo zbirko

Vinka Rodeta:

Nekje je stvarnost prozorna

8. KULTURNI VEČER

v petek, 31. julija, ob 20

Marjan Pertot

Razvoj slovenskega tiska na Primorskem

Obe predavanji bosta v gornji dvorani Slovenske hiše.

NAŠ DOM

SAN JUSTO

1. V soboto, 25. julija ob 20.30: ČLANSKA VEČERJA s sprejemom novih članov. Pel bo zbor pod vodstvom ge. Anke Gaserjeve.
2. V soboto, 1. avgusta ob 20: PRIMORSKI VEČER.
3. V nedeljo, 2. avgusta ob 16.30: DRUŽINSKA NEDELJA z nastopi otrok in bogatim srečolovom.

V SLOVENSKI VASI

26. JULIJA 1987

XXXV. obletnica Hladnikovega doma

- 9.00 Koncelebrirana sveta maša
- 12.00 Slavnostno kosilo
- 16.00 Kulturni program, z govorom Tineta Debeljaka ml.
- 18.00 Prosta zabava

Sodeluje orkester ANSAMBEL

Prijava za kosilo: tel. 248-4021/6862

Vas pričakujemo!

Marjan Pertot iz Trsta: „Razvoj slovenskega tiska na Primorskem“.

SOBOTA, 1. avgusta:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Primorski večer v Našem domu v San Justo v priredbi Zedinjene Slovenije in vseh slovenskih Domov.

NEDELJA, 2. avgusta:

V San Martinu družinsko žegnanje. Sv. maša ob 11, ob 12.30 družinsko kosilo, nato vesel popoldan.

Mladinska maša in srečanje deklet in fantov SDO in SFZ s primorskima gostoma: prof. T. Simčičem in prof. M. Kravosom v Slovenski hiši ob 9.30.

Družinska nedelja v San Justu s prireditvijo ob 16.30.

Dan otroka na Pristavi. Po maši avdiovizual, nato kosilo; popoldan igre za otroke.

SOBOTA, 8. avgusta:

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj ob 19.15 sv. maša za pokojne urednike in sodelavce Svobodne Slovenije.

Kulturno-družabna prireditev SVOBODNE SLOVENIJE v Slovenski hiši ob 20. uri.

NEDELJA, 9. avgusta:

4. obletnica ustoličenja brezjanske Marije v Rosariu.

ČETRTEK, 13. avgusta:

Redni sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 17. uri.

PETEK, 14. avgusta:

9. kulturni večer SKA v gornji dvorani Slovenske hiše ob 20. uri. Predava dr. Tone Arko iz ZDA: „Slovenski znanstveniki v ZDA“.

SOBOTA, 15. avgusta:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

18. pevsko-glasbeni večer SDO-SFZ, mladine Veličega Buenos Airesa v Slovenski hiši ob 20.30.

NEDELJA, 16. avgusta:

Romanje v Lourdes.

LJUBLJANA — Zunanji dolg držav v razvoju obsega 110 milijonov dolarjev. Skupni dolg Jugoslaviji znaša 3,71 milijona, ki ga je dolžnih okoli 25 držav, vendar 73% dolga pripada Libiji, Peruju, Sudanu in Zambiji. Pravijo, da je položaj težak, a da ni neresljiv.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,
dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intellectual Nº 20.446	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1987: Za Argentino A 65; pri pošiljanju po pošti A 75; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.
TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES
T. E. 362-7215

Darujte v tiskovni sklad!

SLOVENSKA PRISTAVA

2. avgusta

DAN OTROKA

9.30 Sv. maša

Po maši avdiovizual „Vetrinjska tragedija“

12.00 Kosilo

Popoldne: Zabava in igre za otroke

Vabi odbor

PRIMORSKI VEČER

v soboto, 1. avgusta ob 20. uri v Našem domu
v San Justu

Pozdrav Primorski bodo izrekli recitatorji in pevski zbor pod vodstvom ge. Anke Save'li Gaserjeve in mladinski pevski zbor iz San Justa pod vodstvom g. Andreja Selana.

Nato prigrizek in prijateljski razgovor z gosti.

Vse rojake vabijo: Zedinjena Slovenija in vsi Slovenski domovi!

Slovenski dom v San Martinu

Družinsko žegnanje

V NEDELJO, 2. AVGUSTA

v spomin na prvo sv. mašo za Slovence v San Martinu

Ob 11.00 Sveta maša

Ob 12.30 Skupno družinsko kosilo po zmernih cenah
Nato vesel popoldan

Rezervirajte si nakaznice za kosilo na tel. 755-1266 (po 18. uri)
Vabljeni člani in prijatelji Doma z družinami.

KULTURNO DRUŽABNA PRIREDITEV
SVOBODNE SLOVENIJE

bo v soboto, 8. avgusta 1987 v Slovenski hiši ob 20

Ob veselem razpoloženju in dobri, domači večerji ter prijateljskem pogovoru boste lahko videli

AVDIOVIZUAL O NAŠEM DROBNEM TISKU
Istočasno bomo izvedli NAGRADNA ŽREBANJA

SREČKO dobite za A 10.-

Nakaznico za VEČERJO pa za A 8.-

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma odšel v večnost, v starosti 76 let, gospod

Anton Boštjančič

Zahvaljujemo se g. Jožetu Adamiču CM za opravljeno mašo ob krsti, g. Mirku Grbcu za molitve in g. Janezu Petku CM za vodstvo pogreba.

Lepa zahvala tudi lic. Ivanu Korošcu za poslovilni govor ter g. Lovrenčiču, kakor vsem prijateljem in znancem, ki so spremljali pokojnika na njegovi zadnji poti.

Žalujoci:

Hčerka: Joži por. Babnik z družino;
sinova: Toni in Franci z družinama;
brat: Martin z družino
in ostalo sorodstvo v domovini.

Lanús, 21. julija 1987.

(66)

Mati je jokala in s pismom bežala k prijaznemu gospodu nadstražniku.

Prebral je pismo. „Da ga bo trma minila,“ je rekel, „in da ga nauče ponižnosti, o tem ni bilo dvoma. Druga pa je, ali je poboljšanje, ki ga kaže, stanovitno. Takile tički vse obetajo, kadar jim huda prede; če se jim pa pomore, v dveh, treh dneh pozabijo vse prejšnje trpljenje, vse dobre naklepe in obete in spet postanejo, kakršni so bili. Drevesce, ki krivo raste, je treba privezati h količku in mora privezavo ostati leta in leta, preden dobi ravno rast. — Pojdite, obiščite fanta! Prav je, da ga potolažite in da spozna prav sedaj materinsko ljubezen, ko se čuti zavrženega in zaničevanega od vsega sveta. Pri tej priliki govorite tudi z gospodom ravnateljem. Jaz pa bom preudarjal in se posvetoval, ali in kaj bi se dalo storiti za fanta.“

Koj prvo nedeljo ob predpisani uri je šla obiskat sina. Ni spravila besede iz ust, oči so se ji napolnile s solzami, ko so privedli pred njo sina, oblečenega v okorno obleko prisiljenec. In tudi Stanku je zaprlo sapo, jok se mu je boril na licu, proseče je dvigal roke k materi.

Kaj vse se je bila namenila povedati mu! Pa zdaj je na vse pozabila, le venomer je ponavljala: „Moli, Stanko, moli, da ti Bog izkaže svojo milost!“

Potem je govorila še z ravnateljem.

Stanko.“